

Alta vil

Kommuneplanens samfunnsdel 2004–2015

Vedtatt 23.03.2004

Forord

Du leser nå i «Kommuneplanens samfunnsdel», kommunens overordnede mål- og styringsdokument.

Formannskapet har valgt «Alta vil» som visjon og motto for det arbeidet vi i fellesskap skal utføre for å gjøre kommunen vår til et enda bedre sted å bo og arbeide på. Vi vil i fellesskap brette opp ermene for at altasamfunnet fortsatt skal ha en positiv befolkningsutvikling. Vi vil at våre innbyggere skal ha gode arbeids- og velferdstilbud, og sikkerhet for omsorg i livets ulike faser. Et godt oppvekstmiljø for barn og unge er like viktig som en kommune hvor det er trygt å bli eldre i.

GEIR OVE BAKKEN
ORDFØRER

Formannskapet har lagt ned mye arbeid og omtanke i å forme ut hvilke hovedmål vi skal ha for altasamfunnet i planperioden 2004–2015. Følgende tema er utgangspunkt for planens seks hovedmål, og skal få særlig fokus i kommende planperiode:

- Arbeid og entreprenørskap
- Miljø og bærekraftig utvikling
- Livskvalitet og velferd
- Kunnskap og kompetanse
- Nettverk og naboskap
- En endringsvillig organisasjon

Kommunens innbyggere, lag/foreninger og næringsliv har lagt et viktig grunnlag for samfunnsdelens innhold. Bredt anlagte brukerundersøkelser i planens oppstartsfase ga oss politikere viktig informasjon om folkets syn på bla kommunale oppgaver, tilbud og

tjenester, framtidstro og framtidsfrykt. Vi håper dere opplever at planen har tar disse innspillene på alvor!

Regionale og statlige myndigheter er også viktige samarbeidspartnere ved utarbeiding/rullering av kommuneplaner. Disse har også vært med og deltatt med gode merknader og konstruktiv kritikk. Vi takker alle som har bidratt!

Nå gjenstår handlingsdelen av kommuneplanen. Handlingsdelen skal vise hvordan kommunen som organisasjon skal følge opp de målsettingene som samfunnsdelen trekker opp. Dette blir en utfordrende oppgave, samtidig som vi skal forholde oss til en stram økonomisk ramme. Det betyr gjerne omprioriteringer og omfordelinger dersom vi virkelig vil noe nytt!

Skal altasamfunnet fremstå som et samfunn som vil, et samfunn som vil uttrykke pågangsmot, et samfunn med vilje til å få det til, så er vi avhengig av samspill. Kommunen alene blir en altfor lett kraft. Skal vi

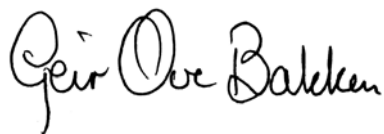
lykkes med fortsatt vekst og positiv utvikling, må næringsliv, lag og foreninger, skoler og utdanningsinstitusjoner, enkeltpersoner, ja alle i sammen forene kreftene for å realisere visjonen: Vi vil få det til her i Alta !

Mitt store mål er at når vi om 10 år ser oss tilbake, kan vi si: «Alta vil – vi fikk det til!»

Jeg ønsker mine kjære innbyggere velkommen til felles arbeid og dugnad om å bygge altasamfunnet videre.

Alta , 1. mars 2004

Geir Ove Bakken

Ordfører

Innhold

1 Innledning	4
Planprosess	4
Oppsummering av brukerundersøkelsen	5
2 Planens verdigrunnlag	7
3 Viktige utviklingstrekk	8
Folk og bosetting	8
Arbeids- og næringsliv	11
Helse og sosiale forhold	16
Barnehage og skole	19
Utdannings- og forskningsmiljø	20
Kultur, idrett og friluftsliv	22
Kommuneøkonomi	24
4 Mål og retningslinjer	27
Arbeid og entreprenørskap	28
Miljø og bærekraftig utvikling	30
Livskvalitet og velferd	32
Kunnskap og kompetanse	34
Nettverk og naboskap	36
Endringsvillig organisasjon	38
Vedlegg	40

1 Innledning

Planprosess

Hva er «Kommuneplanens samfunnsdel» ?

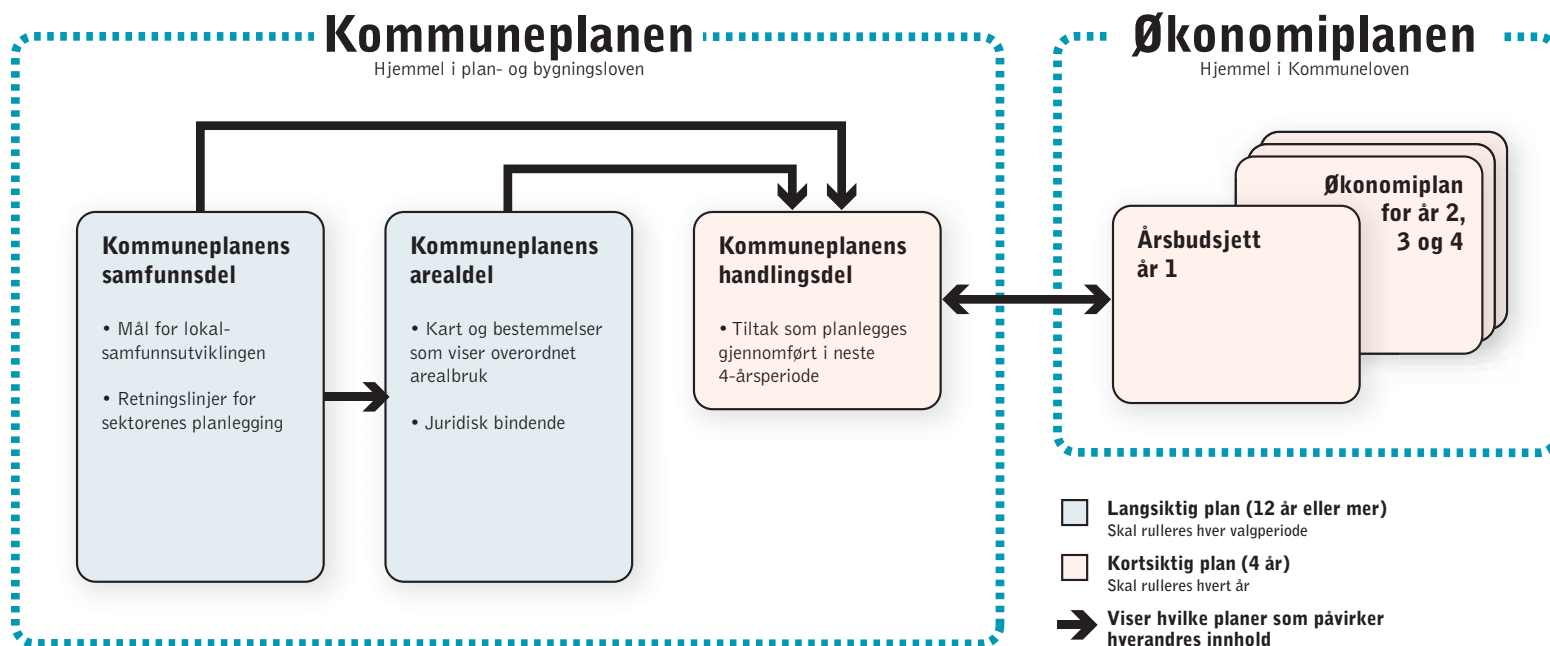
Plan- og bygningsloven pålegger alle kommuner å utarbeide en såkalt «kommuneplan». Denne overordnede planens hensikt er å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utviklingen i kommunen. Sammen med økonomiplanen er kommune-

planen kommunens øverste plan- og styringsdokument. Figuren under viser hvilke plandokument som inngår i en samlet kommuneplan. Forholdet til økonomiplanen er også skissert.

Kommuneplanens samfunnsdel er på mange måter kommunens «politiske manifest». Her definerer politikerne hvilke mål de har for utviklingen av lokalsamfunnet Alta, samt hvilke retningslinjer de vil at kommunens organisasjon skal arbeide etter for å nå målene.

Hvordan har samfunnsdelen blitt til?

Rulleringsprosessen til Kommuneplanens samfunnsdel 2004-2015 har ikke fulgt det tradisjonelle

mønstret med utarbeidelse av planforslag i administrasjonen. Siden denne planen framfor noen er en politisk plan, ble politikerne ved planutvalget i sterkere grad trukket inn i selve planutformingen.

På bakgrunn av innspill under forvarslinger, og bredt anlagte brukerundersøkelser (til husstander, næringsliv og lag/foreninger), utviklet kommuneplanutvalget selv visjon og hovedmålformuleringer.

Etter orientering i kommunestyret gikk stafettpinnen videre til administrasjonen, hvor sektorsjefene ledet prosessen. På bakgrunn av både sektorvise og tverrsektorielle arbeidsgrupper utarbeidet sektorsjefene nødvendige delmål og retningslinjer. Kommuneplanutvalget ble løpende orientert om arbeidet gjennom egne notat.

Offentlig ettersyn ble avholdt høsten 2003, og planen ble vedtatt i Alta kommunestyre 22.03.2004

Fra plan til handling

De overordnede politiske målsettingene som ligger i kommuneplanens samfunnsdel må nå dras ned til i konkrete tiltak som skal gjennomføres i den kommende valgperioden. Denne konkretiseringen gjøres i kommuneplanens handlingsdel.

Alta kommune har til nå ikke hatt den lovpålagte handlingsdelen i sin «planportefølje», men ivaretatt kortsiktig kommuneplanlegging kun gjennom økonomiplanarbeidet.

En sentral problemstilling i nybrottsarbeidet med handlingsdelen blir å skape en klar sammenheng

mellom politisk vedtatte mål og de ressursdisponeringer som gjøres i økonomiplan, budsjett og sektor- enes arbeidsplaner.

Handlingdelen vil dessuten bli et mer tilgjengelig dokmunet for allmennheten enn det økonomiplanen er. Dette er viktig for å sikre innsyn og debatt omkring hvilke tiltak Alta kommune – eller de ulike politiske parti- ønsker å prioritere i neste valgperiode.

Oppsummering av brukerundersøkelsen

I rulleringens oppstartsfase ble det gjennomført 3 brukerundersøkelser for å høre hvilke synspunkter innbyggere, lag/foreninger og lokalt næringsliv har på kommunens tjenester, og på hvilke tema de synes er viktig for lokalsamfunnsutviklinga i Alta.

I vedlegg nr. 1 ligger en kort oppsummering av synspunktene som kom fram gjennom disse undersøkelsene.

Alta vil

«Barn og
unge er Altas
mest verdifulle
ressurs»

Planens verdigrunnlag

Barn og unge

Barn og unge er Altas mest verdifulle ressurs. Hensynet til deres interesser, behov og oppvekstmiljø er viktig å ivareta på alle samfunnsområder. «Bry deg» er medisinen som ungdommene selv foreskriver for et bedre ungdomsmiljø i Alta*. Den utfordringen tar vi.

Demokrati og medvirkning

Et åpent og levende lokaldemokrati er viktig fordi det bidrar til engasjement og medvirkning, samt sikrer innbyggerne innflytelse på lokal samfunnsutvikling og på egne livsvilkår.

By og distrikt

By og distrikt representerer til sammen et nødvendig og verdifullt mangfold av ressurser, tilbud og muligheter i kommunen. Enten man velger å bo spredt eller tett, er gode bo-, arbeids- og servicetilbud grunnleggende livsvilkår.

Kultur

Et aktivt kulturliv er en viktig grunnpillare for bedre livskvalitet, helse og trivsel. Det styrker lokal identitet og tilhørighet, og er dessuten et forebyggende redskap i arbeidet mot samfunnsproblemer som blant annet rus, kriminalitet, rasisme og mobbing. Det lokale lag- og foreningslivet er vår viktigste kulturbærer, og det er viktig at vi ivaretar mangfoldet gjennom tilrettelegging for både «ånden og hånden».

Likestilling og livsfaser

Likestilling mellom kvinner og menn i ulike livsfaser er viktig fordi det bidrar til jevnere fordeling av makt og innflytelse, og gir kvinner og menn, gutter og jenter, like muligheter, rettigheter og plikter.

Lokalt miljøansvar

Alta kommune har sluttet seg til Fredrikstad-erklæringen, og vil gjennom denne arbeide for å ivareta vårt lokale miljøansvar.

*«BRY DEG»

FRAMTIDSKVELD PÅ UNGDOMMENS

HUS DEFINERTE «BRY DEG» SOM

SATSINGSOMRÅDE FOR ET BEDRE

UNGDOMSMILJØ I ALTA.

3. Viktige utviklingstrekk

Folk og bosetting

Vekst i folketallet

Pr 01.01.04 teller Alta 17 428 innbyggere. Dette tilsvarer om lag 24% av Finnmarks befolkning.

*SSB:
STATISTISK
SENTRALBYRÅ

Med et par unntak har Alta opplevd befolkningsvekst hvert år siden 1960-tallet. I perioden 1980-2002 var Alta en av de kommunene i landet som vokste mest, med nærmere 30% økning i folketallet.

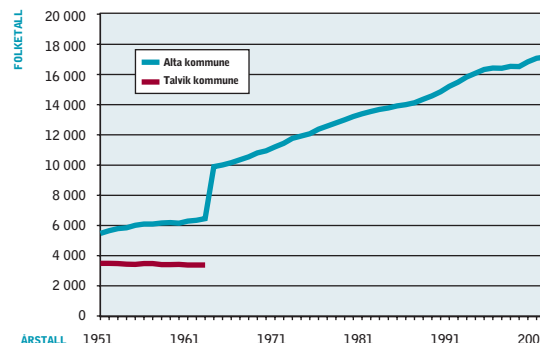
Stor folketallsvekst over tid er krevende å håndtere fordi den stiller kommunen overfor store planmessige og økonomiske utfordringer, ikke minst i forhold til utbygging av teknisk og sosial infrastruktur.

En ung befolkning

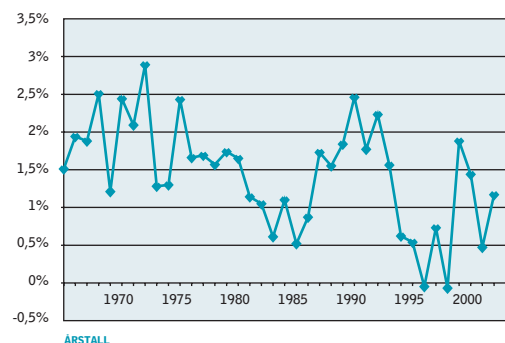
Befolkningsveksten skyldes hovedsakelig høyt fødselsoverskudd i en ung befolkning. Selv om netto innflytting har vært negativ i siste halvdel av 1990-tallet, har dette blitt kompensert av det høye fødselsoverskuddet.

Tall fra SSB for 2002 viser at Alta er blant de 5 kommunene i landet med størst andel 0-5 åringer.

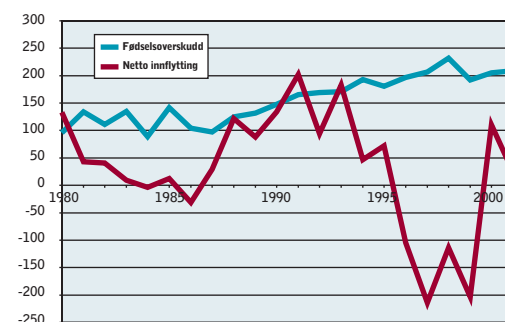
FOLKETALLSUTVIKLING 1951-2003 (KILDE: SSB*)

BEFOLKNINGSØKNING % (SSB)

FØDSELSOVERSKUDD OG NETTO INNFLYTTING (SSB)

Måtelig likestillingsgrad?

Befolkningens kvinneandel er en av faktorene som SSB bruker som indikator på en kommunes «likestillingsgrad». Kvinneandelen i Alta var i 2002 på landsgjennomsnittet, med 97 kvinner pr 100 menn. I forhold til SSBs likestillingsindeks for 2002 (vedlegg 2) ser vi imidlertid at Alta ligger under flere sammenlignbare kommuner i Finnmark.

Lav barnehagedekning, lav kvinne-representasjon i kommunestyret samt lav yrkesdeltakelse blant kvinner, har vært en av årsakene til at Alta har kommet såpass dårlig ut i forhold til SSBs likestillingsindeks de senere år. Situasjonen er forhåpentligvis i ferd med å endre seg – spesielt i forhold til at vi nå ser ut til å nærme oss full barnehagedekning.

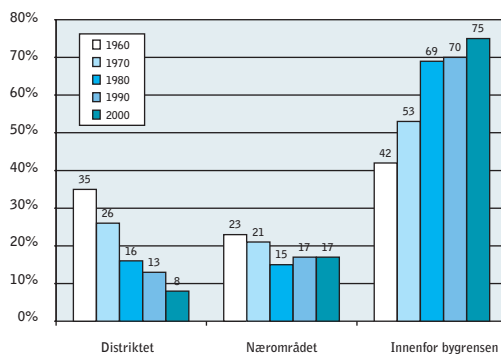
Flere i byen, færre i distriktet

Om lag 72 % av befolkningen i Alta kommune bor i tettbygd strøk i 2002. Som «tettbygd strøk» regner SSB deler av Alta By, Tverrelvdalen og Rafsbotn.

Befolkningen i distriktet har gått ned med 75% siden 1960-tallet. Nærområdet til byen har holdt seg relativt stabilt i samme periode, mens befolkningen innenfor bygrensen er nær fordoblet på 40 år.

Alta har i følge SSB færre innbyggere pr km² tettstedsareal enn både landsgjennomsnittet og andre sammenlignbare byer i Norge. Dette kan delvis skyldes at Alta har relativt store arealer avsatt til LNF og verneformål i tettstedsområdene. Det er likevel grunn til å si at Alta har et potensiale for høyere arealutnyttelse i sentrale strøk.

BOSETTINGSMØNSTER I ALTA, 1960-2000 (SSB)

BEFOLKNINGSSTRUKTUR 2003 %

	ALTA	FYLKET	LANDET
0-17 år	29,0	25,0	23,7
80 år og over	2,3	3,2	4,5
Vestlig innvandrerbakgr.	1,3	2,5	2,2
Ikke-vestlig innvandrerbakgr.	2,1	2,9	5,1

Fortsatt vekst?

Den positive folketallsutviklingen Alta har opplevd over lang tid, kan vi ikke regne med vil fortsette helt av seg selv. Vi har framdeles vekst, men veksten er ikke like sterk som før. Se vedlegg 4.

Årlig befolkningsvekst har gjennomsnittlig vært

1980-2003: 1,12%

1999-2003: 1,07 %

Både Statistisk Sentralbyrå og Norut Finnmark (Arbeidsnotat 2002:2) har utarbeidet befolkningsframskrivinger som berører Alta. Se vedlegg 5 og 6. Dersom forutsetningene som er lagt til grunn hos Norut Finnmark og de mest optimistiske alternativene hos SSB, kan folketallet i Alta krype opp mot 20000-21000 i 2020, på tross av at folketallet i Finnmark totalt sett

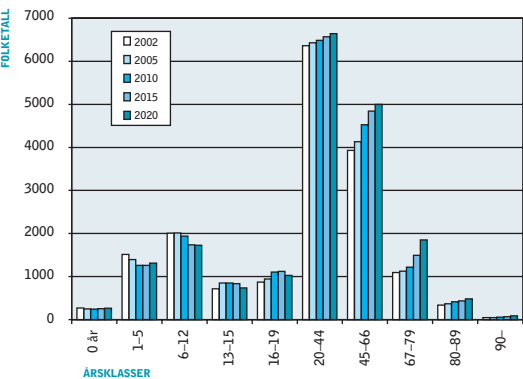
forventes å gå tilbake. Norut Finnmark anslår årlig befolkningsvekst til 0,5–1 %, avhengig av forutsetningene. SSB opererer med noenlunde samme tall.

Det er bare SSB som har utarbeidet aldersfordelte framskrivingstall, og det har de kun gjort for alternativ MMMM -middels nasjonal vekst (ca 0,7 % vekst). Folketallsutviklingen i Alta har tradisjonelt ligget høyere enn de mest optimistiske alternativene til SSB, men MMMM gir likevel en viss pekepinn på hvilken aldersfordeling vi kan forvente oss i årene som kommer.

Alternativ MMMM er illustrert i tabellen under, og som vi ser antas antall unge under 16 år å synke noe, mens alle aldersgrupper over 20 år forventes å øke. Dersom SSBs forutsetninger slår til, får vi altså en gradvis aldring av befolkningen. Mest markant er økningen i aldersgruppen 67–79 i perioden 2015–2020.

FRAMSKREVET BEFOLKNINGSTALL 2002-2020

SSBs ALTERNATIV MMMM

På bakgrunn av historisk utvikling og framskrivingsmodellene nevnt over, legger Alta kommune opp til en befolkningsvekst på 1%. Dette vil vurderes på nytt ved de 4-årige rulleringene, slik at målsettingen blir realistisk.

FRAMSKRIVINGER:
BEFOLKNINGSFRAMSKRIVINGER
VISER SANNSYNLIG UTVIKL-
INGSFORLØP DERSOM ET GITT
SETT MED FORUTSETNINGER
SLÅR TIL. MANGE ELEMENTER
SOM PÅVIRKER FOLKETALLSUT-
VIKLINGEN ER IMIDLERTID
UMULIG Å FORUTSE.
FRAMSKRIVINGER ER LIKEVEL -
MED SINE BEGRENSNINGER-
NYTTIGE REFERANSER Å HA I
SAMFUNNSPLANLEGGINGEN.

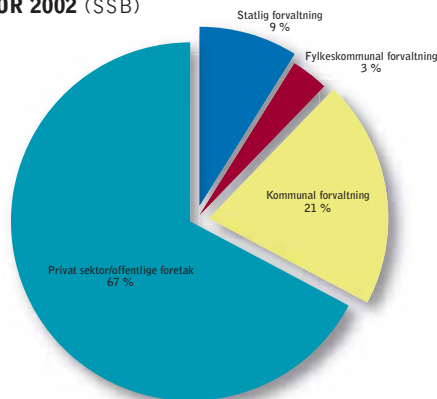
SSBs Framskrivingsalternativ MMMM. Aldersfordelt.

	TOTALT	0 ÅR	1-5 ÅR	6-12 ÅR	13-15 ÅR	16-19 ÅR	20-44 ÅR	45-66 ÅR	67-79 ÅR	80-89 ÅR	90 +
2002	17 159	271	1 514	2 009	718	872	6 364	3 932	1 096	336	47
2003	17 302	249	1 500	1 992	765	895	6 417	3 997	1 089	350	48
2004	17 430	248	1 432	2 013	823	918	6 420	4 070	1 096	368	42
2005	17 554	248	1 397	2 013	849	944	6 428	4 135	1 127	366	47
2006	17 670	248	1 331	2 049	826	1 011	6 451	4 202	1 138	371	43
2010	18 100	245	1 258	1 937	848	1 104	6 489	4 528	1 219	413	59
2015	18 617	253	1 258	1 739	836	1 121	6 568	4 844	1 492	437	69
2020	19131	266	1311	1725	736	1027	6644	5000	1852	484	86
DIFF 2015	1458	-18	-256	-270	118	249	204	912	396	101	22
DIFF 2020	1972	-5	-203	-284	18	155	280	1068	756	148	39

Blå tall viser differansen mellom 2002 og hhv 2015/2020 for de ulike årsklasser. For eksempel ser vi at det forventes 270 færre 6–12 åringer i 2015 i forhold til i dag dersom SSBs forutsetninger slår til. NB tallene for 2003 er framskrevde tall, og avviker i forhold til faktisk utvikling. Faktiske tall for 2003 er større enn det SSB antok i 2002 og dette «underestimert» vil selvsagt forplante seg i resten av tabellen.

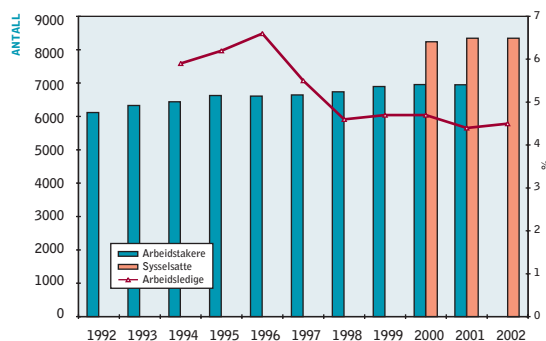
SYSSELSATTE PERSONER 16-74 ÅR ETTER

SEKTOR 2002 (SSB)

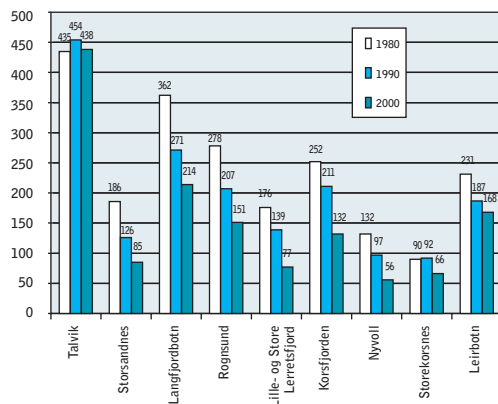
SYSSELSETTING OG LEDIGHET

PERSONER 16-74 ÅR, BOSATT I ALTA (SSB)

FOLKETALLSUTVIKLING I DISTRIKTET 1980-2000

(SSB)

Arbeids- og næringsliv

Allsidig næringsliv

Alta har en meget variert næringsstruktur, med bla stor bygg og anleggssektor, stor varehandelsnæring og mye annen privat tjenesteyting.

I forrige planperiode hadde vi en positiv utvikling i antall sysselsatte fram til 1995. Etter dette har tallet på sysselsatte holdt seg rimelig stabilt totalt sett - men nærings-sammensetningen har endret seg. Det har vært vekst innen fiskeoppdrett, bygg og anlegg, varehandel og forretningsmessig tjenesteyting, mens det har vært nedgang innen blant annet fiske/fangst, post og telekommunikasjoner.- og særlig innen kommunal tjenesteyting.

Samtidig som sysselsettingen har vært økende/stabil har arbeidsledigheten gått ned. Dette kan blant annet tyde på at Alta har utflytting av personer i yrkesaktiv alder og sysselsatte som pendler.

Sentralisering

Distriktene i kommunen er under press. Mens Alta by vokser, synker befolkningen i distriktet. I flere av våre distriktsbygder er befolkningsgrunnlaget nå så lavt at det er problematisk å rekruttere stedlig personell til eksempelvis lakseslakteriene. Nødvendig arbeidskraft må i betydelig grad pendle fra tettstedet. Det må være en viktig utfordring i kommende planperiode å bidra til en punktstrategi hvor viktige bygder greier å opprettholde nødvendig befolkningsgrunnlag og infrastruktur.

Sentralisering er også et stikkord for handels- og servicebransjene, hvor Alta Sentrum stadig styrker

* SYSSELSATTE

BÅDE ARBEIDSTAKERE OG

SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE,

MEG FLERE

sin posisjon som hovedsenter i Alta - og som handelscenter for Vest-Finnmark og Nord-Troms.

Strukturendringer

Mange produksjonsbaserte næringer og bedrifter sliter, og vi har opplevd en rekke nedleggelse av lokale «institusjoner» som Frionor, Helly Hansen og Nord-Norges Salgslag. Det er derfor grunn til å konstatere at næringslivet er blitt mindre robust de senere år.

Primærnæringene er også under betydelige strukturendringer. Jordbruket i Alta står enda sterkt ved at produksjonen i store trekk opprettholdes. De enkelte bruk blir større, men både antall brukere og antall

bruk blir færre. De største omstruktureringene ser vi kanskje først og fremst i sekundærnæringene, hvor Alta er berørt gjennom blant annet omlegging av slakteri- og meieristruktur.

Snøhvit

Utbygging av petroleumsressursene i Barentshavet representerer imidlertid en ny og spennende utviklingsfaktor for Finnmark og for Alta. Utbyggingen av Snøhvit er antakelig bare første fase i en videre utbygging, og det kan ligge til rette for betydelig aktivitet innen denne sektoren både på norsk og russisk sokkel. Dette er en utviklingsmulighet som Alta må være aktiv i forhold til.

Arbeid/inntekt 2002 (SSB)

	ALTA	FYLKET	LANDET
SYSSELSATTE 16-74 ÅR, % AV BEFOLKNINGEN	69	68	70
Menn	71	69	74
Kvinner	66	67	67
REGISTRERTE ARBEIDSLEDIGE 16-74 ÅR, % AV ARBEIDSSTYRKEN	4,5	5,3	3,2
Menn	5,5	6,5	3,4
Kvinner	3,4	3,9	3,0
NETTO INNPENDING TIL ALTA (2001-TALL)	-398	-	-
SYSSELSATTE FORDELT PÅ NÆRING			
Primær	5,1	11,3	9,0
Sekundær	17,7	17,1	24,1
Tertiær	77,2	71,5	66,3
SYSSELSATTE FORDELT PÅ SEKTOR			
Offentlig forvaltning	33,0	41,6	32,0
Privat sektor og offentlige foretak	67,0	58,4	67,3
ANDEL UFØREPENSJONISTER 16-66 ÅR, %	10,9	11,9	9,5
BRUTTO INNTEKT PR INNBYGGER, 17 ÅR OG OVER (2001)	221300	217700	243900
Menn	261400	249300	304400
Kvinner	181100	185100	185600

Foto: Alta Museum

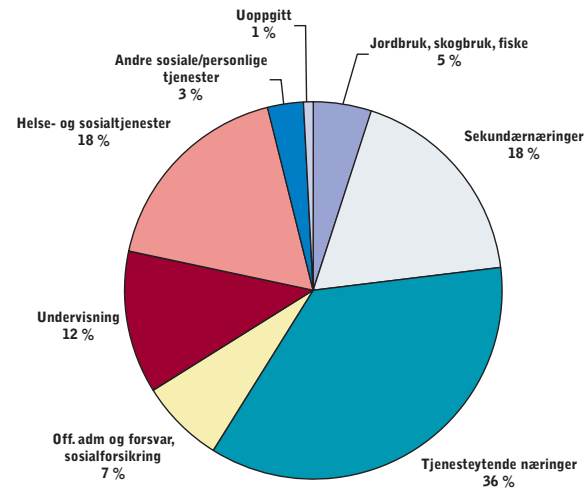
Lokale fortrinn å bygge videre på

En viktig utfordring framover blir å kommersialisere kunnskap og kompetanse for å skape de nye «kunnskapsbaserte» arbeidsplassene. Her vil bla arbeidet med å skaffe Alta tilfredsstillende bredbåndsforbindelse være viktig.

Lokale investorer og lokalt næringsliv har investert betydelig i Alta de senere år. På Alta Sentrum alene er det siden 1995 investert 7-800 mill kroner i offentlig og privat kapital. I flere bransjer er imidlertid det lokale eierskap satt under press, og nasjonale og internasjonale kjeder preger forretningslivet i Alta mer og mer. I årene som kommer er det derfor viktig at både lokale og sentrale investorer finner det formålstjenlig å investere i Alta – både i eiendom og nyskaping.

Sysselsatte personer 16-74 år etter hovednæring – 2002

(SSB)

Med bakgrunn i nye rammevilkår for Nord-Troms og Finnmark, hvor tiltakssonen blir det eneste området i landet med null arbeidsgiveravgift, bør Alta kommune vurdere en mer aktiv markedsføring med sikte på å få etablert virksomheter/ bedrifter utenfra.

Men Alta har også eksisterende næringer/bransjer som utgjør betydelige faglige og sysselsettingsmessige tyngdepunkter, og som vil være sentrale for den videre utviklingen av Alta:

BYGG- OG ANLEGGSRANSJEN har gjennom årtier vist vilje til oppbygging av kompetanse, evne til omstrukturering og pågangsmot for oppdrag i og utenfor Alta. Med økte petroleumsaktiviteter er dette en trend som bør forsterkes.

SKIFERNÆRINGEN har lange tradisjoner i Alta. Den representerer en betydelig verdiskaping av lokalt råstoff samt at den sysselsetter mange altaværing. Alta kommune sammen med andre myndigheter har en utfordring i å skape forutsigbare rammebetingelser og stimulere til størst mulig verdiskaping.

FISKERINÆRINGEN har sammen med landbruket skapt grunnlaget for bosetting i distriktet. Til tross for høyt antall fiskere og en god fiskefjord, har det over lang tid vært vanskelig å opprettholde fiskemottak. Viktige årsaker til dette er bla at råstoffgrunnlaget er for lite til å skape fiskeindustri, samtidig som lønnsomheten ved å drive konvensjonelle fiskemottak har vært marginal. Framtidas fiskerinæring i Alta vil trolig være en kombinasjon av fiskemottak, oppkjøpsfartøy og tørrfiskproduksjon.

LANDBRUKSNÆRINGEN har, med Altas gunstige klima, geologi og jordforhold, et godt utgangspunkt for videre vekst og nyskaping – både når det gjelder jord- og skogbruk. Et godt eksempel i denne sammenheng er den lokale potetproduksjonen som er mangedoblet de siste årene. Denne må styrkes ytterligere, i tillegg til at vi må utvikle andre lønnsomme produkter innenfor vårt arktiske jordbruk. I skogbruket har det både som følge av trend og høye strømpriser vært økt omsetning på brenselssved – også i form av lokallhogst. Furuforyngelsen etter etterkrigstidas hogster har i de siste år nådd nyttbare dimensjoner, som igjen har bidratt til nye arbeidsplasser.

REINDRIFTEN er en viktig samisk næring i Finnmark. Ca 40% av driftsenhetene i Vest-Finnmark sokner til kommunen gjennom 9 sommerbeitedistrikt (30 000 rein). Alta er med dette et av landets mest intensivt utnyttede kommuner i reindriftssammenheng. Denne vertsrollen, samt naboskapet til Sápmi er et strategisk utgangspunkt for videre samarbeid og næringsutvikling.

OPPDRETTSNÆRINGEN i Alta er ung – det er bare ca 20 år siden oppstart. Til forskjell fra de fleste andre steder, er bedriftene i Alta lokalt eid og lokalt forankret. Det er en side som Alta fortsatt må stimulere til. Det må også legges stor vekt på å utvikle andre arter enn laks, samt å legge til rette for at det i større grad enn i dag skjer en videreforedling av råstoffet.

REISELIVET er en bransje som har hatt positiv utvikling de senere år. Alta sitt fortrinn er at det er bygget opp flere gode opplevels- og aktivitetstilbud som gjør at turistene stopper, eller får Alta som utgangspunkt for andre finnmarksopplevelser. Dette er en side av reiselivet som også har utviklingspotensiale i fremtiden.

HØYSKOLEN I FINNMARK har bidratt til at Alta er et regionalt senter for utdanning og forskning. Det er helt avgjørende for vår konkurransekraft framover at lokalt FoU-miljø utvikles i tråd med de utfordringer dagens nærings- og samfunnsliv står overfor.

Foto, øverst fra venstre: Håvard Olsen, Skifer og Naturstein Alta, Altaposten, Tor Håvard Sund, Altaposten, Altaposten, Trym Ivar Bergsmo og Altaposten.

Helse og sosiale forhold

Alta Helsesenter og «Altamodellen»

I foregående planperiode har kommunen utbygd Alta helsesenter til å romme både kommunale tjenester, helseforetakets tjenestetilbud, spesialisthelsetjenester samt eget opptreningssenter.

Kommunen har gjennom den såkalte «Altamodellen» etablert en rekke ambulerende spesialisthelsetjenester i kombinasjon med sykestuedrift og fødestuetjenester. Målet har vært å skape arenaer for samhandling innad i kommunehelsetjensten og mot spesialisthelsetjenesten. I tillegg har det vært viktig å øke beredskapen på grunn av avstanden til sykehus, samt å kunne tilby enkelte sykehustjenester lokalt i Alta.

Satsing på pleie og omsorg

De siste 10-15 år har Alta kommune hatt en omfatt-

ende satsing på pleie og omsorgstjenesten, med blant annet etablering av nye sykehjem/sykehjemsplasser, avlastningsplasser og ordninger med omsorgslønn.

Ressurssenter for omstilling i kommunene vurderte i 2002 pleie og omsorgstjenestene i Alta kommune å være godt utbygget i forhold til behovet hos brukere over 67 år.

Som det framgår av kap 2 kan vi forvente oss en gradvis aldring av befolkningen. Hvis SSBs befolkningsframskriving (MMMM) slår til, vil antall eldre eldre (80 +) øke med ca 120 fram mot 2015 og 190 fram mot 2020.

I årene framover blir det derfor en utfordring å utvikle pleie- og omsorgstjenestene etter økende etterspørsel og behov.

Kommunen har en relativt høy andel personer med psykiske lidelser og psykiske funksjonshemminger. Det kan se ut som at kommunens velferdstilbud til

Nøkkeltall 2002 (SSB)

	ALTA	FYLKET	LANDET
Andel 0-17 med barnevernstiltak %	2,1	3,6	3,3
Sosialhjelpsmottakere pr 100 innb 20-66 %	5,0	6,3	4,6
Legeårsverk pr 10000 innb	11,0	12,3	8,4
Andel innb 80 år og over som er beboere på institusjon %	20,2	22,3	15,4
Andel innb. 80 år og over som mottar hjemmetjenester %	42,5	38,4	48,0

Foto: Knut Klevstad

denne gruppa også bidrar til økt innflytting av slike hjelpetrengende.

For hjelpetrengende grupper generelt -herunder eldre, fysisk funksjonshemmede og rusmisbrukere - er det imidlertid noe underdekning på tilrettelagte botilbud.

Fokus på forebygging

I følge SSBs levekårsindeks* har Alta mange levekårsproblemer sammenlignet med andre kommuner i landet. Spesielt er det antall personer på attføring/uføretrygd, antall voldstilfeller og arbeidsledigheten som slår uheldig ut for Alta. En sterkere satsing på forebyggende og kurativt arbeid blant utsatte barn og unge – spesielt i forhold til rusmiddelproblematikk- vil trolig kunne redusere mange av

levetårsproblemene for denne gruppa**.

Rekruttering av helse- og sosialpersonell

For de fleste typer helse- og sosialpersonell her rekrutteringen vært tilfredsstillende i siste planperiode.

Bedret legetilbud

I fastlegetilbudet inngår 3 legesentra, ett på Alta Sentrum, ett på Elvebakken og ett i Bossekop. Fastlegeordningen vurderes å ha bidratt til en vesentlig forbedring av legetilbudet til befolkningen.

Utfordringer i forhold til IKT

Helse- og sosialsektoren har i siste planperiode blitt hengende noe etter i kommunens IKT-utvikling. Oppdateringer på dette feltet vil være en viktig utfordring for helse- og sosialsektoren i de nærmeste årene.

* **LEVEKÅRSINDEKS:**

STATISTISK STØRRELSE SOM IKKE KAN

HÅNTERES UKRITISK. INDEKSEN

FINNES I VEDLEGG 3.

** **SLT**

ALTA KOMMUNE HAR SAMORDNET

SINE LOKALE, KRIMINALITETS-

FOREBYGGENDE IILTAK GJENNOM DEN

SÅKALTE SLT-MODELLEN.

Alta vil

«I årene som kommer blir individuell tilpasning av tilbudene i barnehage, SFO og skole et viktig stikkord.»

Barnehage og skole

Vekst

Høsten 2003 er det temmelig nøyaktig 2.800 elever i grunnskolen i Alta, fordelt på 20 ulike skoler – herav en privat. Dette er en økning på tilnærmet 1.000 elever siden begynnelsen av 90-tallet, hvorav om lag 300 kom til da skolestart for 6-åringer ble innført. Gjennomsnittlig størrelse på årskullene i førskolealder er nå nær 300. Å bygge ut barnehager og skoler for å ta imot veksten i barnetallet, har derfor vært en omfattende utfordring i foregående planperiode.

Det kan imidlertid se ut som at veksten i barnetallet bremser opp i årene som kommer. I følge SSBs framskrivingsalternativ MMMM (se tabell side 12) antas fødselstallene å holde seg rimelig stabilt på 2002-nivå fram til 2015/2020. Antallet barn i aldersgruppen 1-16 år forventes å gå noe tilbake fram mot 2015/2020, mens antallet 13-15-åringer vil øke noe fram mot 2015, for deretter å gå tilbake.

Men uansett står kommunen ovenfor viktige utbyggingsoppgaver. Særlig store er utfordringene når det gjelder skolebygg – både for å møte en forventet utvidelse av skoledagen på småskoletrinnet og for å tilpasse skolelokalene til nye måter å organisere skoledagen på. Det gjenstår også oppgaver knyttet til å sikre plass i SFO til alle som ønsker det.

I kommunen finnes 29 barnehager, herav 14 private. Barnehagedekningen har bedret seg betraktelig de senere år, og nærmer seg nå 100% (i forhold til etterspørselen). For barnehagene vil utfordringen framover være å tilpasse videre utbygging til det reelle behovet.

Kvalitetsutvikling

En del kvalitetsutviklingsarbeid er startet på grunnlag av sentrale programmer og initiativ, men flere er også igangsatt med basis i lokale tiltak.

I denne sammenhengen har samarbeidet mellom kommunene i Vest-Finnmark (RSK-samarbeidet) vært viktig. Dette samarbeidet har gitt muligheter for utviklingstiltak som har medført betydelige løft innen etterutdanning av personalet, og for utviklingsarbeidet i barnehager og skoler.

Et viktig grunnlag for å kunne gjennomføre mange av tiltakene, har vært tilføring av statlige midler. De statlige virkemidlene på dette området er nå i hovedsak falt bort.

Å skape økonomisk grunnlag for videreføring av RSK-samarbeidet – og dermed holde oppe et høyt nivå på etterutdannings- og utviklingstiltak, er en stor utfordring i framtida.

Fleksible løsninger

I årene som kommer blir individuell tilpasning av tilbudene i barnehage, SFO og skole et viktig stikkord. For barnehagene betyr dette utvikling av tilbud tilpasset barnas og foreldrenes behov – både i forhold til pedagogisk tilbud, og til mer praktiske forhold som oppholds- og åpningstid.

For skolene og SFO-tilbudet ligger utfordringen i å skape tilbud som er tilpasset enkeltelevens muligheter, behov og interesser, samtidig som tilbudet holder høy faglig kvalitet og gir gode muligheter for sosialt fellesskap og personlig vekst.

Samarbeid

Utvikling og forbedring av barn og unges oppvekstmiljø synes å bli stadig viktigere. Det blir sagt at ingen generasjoner har hatt større muligheter enn dagens barn og unge. Det kan godt være, men samtidig har knapt noen generasjon før levd i ei tid, eller stått overfor ei framtid i så sterk og rask endring som dagens unge. Dette kaller på et tett og nært samarbeid mellom hjem, barnehage og skole.

Gjennom samarbeid med det øvrige kommunale serviceapparatet og ved å tilføre barnehage og skole kompetanse, bør barnehagene og skolene kunne bli viktige aktører i arbeidet med veiledning til hjem som trenger hjelp til å dekke opp for barnas behov og å skape felles arenaer der barn, unge og voksne kan møtes i sosiale fellesskap og nettverk.

Utdannings- og forskningsmiljø

Videregående skole

Oversøkning

Alta videregående skole har nærmere 900 elevplasser fordelt på 11 ulike studieretninger. Skolen opplever oversøkning til de aller fleste kurs – spesielt til grunnkursene. Også til VKI og VKII er det generelt sett flere søkere enn studieplasser å tilby i Alta.

Inntaket til den videregående skolen i Alta omfatter både Alta og Loppa kommune. I tillegg er det hvert år mange

søkere fra Kautokeino, en del fra Karasjok og omtrent halvparten av avgangselevne i Hasvik kommune. I de kursene som Alta er alene om å tilby i Finnmark (idrettsfag, musikk/dans/drama, servitørfag, rørfag og transportfag), er det imidlertid søkere fra hele fylket.

Elevtallet i Alta/Loppa-regionen har holdt seg relativt stabilt siden 1998. I 2005 og de nærmest påfølgende år ligger det imidlertid an til en større økning i antall 16-åringer.

Utvikling av studietilbudet

Grunn- og videregående skole har allerede felles «Generell læreplan». Det kan forventes en videreutvikling av dette slik at disse skoleløpene vil gripe enda nærmere inn i hverandre i en helhetlig «grunnutdanning». En slik utvikling vil by på flere utfordringer og kreve tettere samarbeid om tilrettelegging av skolegangen for enkeltelever både i grunnskolen og i videregående skole.

I kommende kommuneplanperiode blir det viktig for kommunen å påse at det legges til rette for tilstrekkelig med studieplasser i den videregående skolen i Alta – både for unge rettselever og for voksne. I tillegg vil det være en stor utfordring å tilpasse studietilbudet etter søkerens ønske, samtidig som det tas hensyn til behovene i lokalt/ regionalt arbeids- og næringsliv.

Elevvelferd

For Alta som verskommune er det en viktig oppgave å ivareta god elevvelferd – spesielt for de borteboende elevene. Her vil Finnmark fylkeskommune være en viktig samarbeidspartner

A photograph of a modern school building with a large glass facade. A student with blonde hair, wearing a black jacket and carrying a backpack, is walking in the foreground. The building has a prominent glass entrance and several windows. The sky is clear and blue.

Alta vil

«I kommende kommuneplanperiode blir det viktig å påse at det legges til rette for tilstrekkelig med studieplasser i den videregående skolen.»

Høgskole og FoU-miljø

Færre søkere

Høgskolen i Finnmark (HiF) har om lag 2000 studenter fordelt på 60 ulike kurs. To avdelinger er i Alta og en er i Hammerfest. HiF har opplevd store svingninger i studenttallene de siste årene. Nedgang i ungdomskull samt fraflytting fra Finnmark som følge av nedlagte arbeidsplasser med mer, har bidratt til lavere studenttall. Realkompetanse-reformen har imidlertid ført mange voksne finnmarkinger til høgskolen, spesielt når studietilbudene ble mer desentraliserte.

Høgskolen som regional aktør

For Finnmark, med befolkningsnedgang og tap av offentlige og private arbeidsplasser, er det et stort behov for kompetanse som kan bidra til å snu utviklinga.

De statlige høgskolenes rolle som «regionale aktører» er fokusert fra nasjonalt hold. En viktig utfordring for HiF i årene som kommer blir å videreutvikle samarbeidet med andre utviklingsaktører om utdanningstilbud og tiltak som kan bidra til lokal og regional næringsutvikling. Det blir også viktig å finne fram til flere måter og samfunnsområder å utnytte kompetansen og infrastrukturen i høgskolen på. En egen «samarbeidsstrategi» er derfor utarbeidet i høgskolens strategiplan for 2002–2006, og retter seg både mot kommuner, fylkeskommunen, FoU-miljø samt øvrig samfunns- og næringsliv. Eksempelvis er «samarbeidsprosjektet» mellom NorutNIBR blitt etablert for å styrke FoU-miljøet i Alta.

Høgskolen vil også måtte tilpasse seg nye økonomiske rammebetingelser, og utvikle seg i forhold til alternative finansieringskilder.

Skreddersøm

I tillegg til å møte det lokale og regionale næringslivets behov, må HiF også forholde seg til etterspørselen i utdanningsmarkedet, og utvikle studieprogram som de utdanningssøkende finner interessant.

Kultur, idrett og friluftsliv

Aktivt lag- og foreningsliv

Alta har et meget aktivt lag- og foreningsliv. Dette danner på mange måter grunnstammen i den lokale «hverdagskulturen». I kommunens adressearkiv er det registrert ca 200 ulike lag/foreninger. Rundt 50 av disse søker hvert år om kulturmidler. Dette er aktive foreninger, og mange arbeider for barn og unge.

Idretten står meget sterkt i Alta, og i 2003 er det registrert 38 idrettslag. Disse organiserer til sammen om lag 5800 medlemmer (over 33% av befolkningen).

Mulighetene for et aktivt og variert friluftsliv er også blant Altas store fortrinn. I kommunen finnes mange foreninger tilknyttet natur- og friluftsinnteresser, i tillegg til flere aktive grende- og bygdelag som fremmer sine nærmiljøinteresser.

Bergkunsten

Bergkunsten i Alta står på lista over verdens kulturarv, og er derfor spesielt viktig for oss å ivareta. Det arbeides derfor for å få etablert et nasjonalt bergkunstsenter i Alta, som blant annet skal drive med forskning og formidling.

*NETTOUTGIFTER:

BLIR IGJEN NÅR SEKTORENES

EGNE INNTEKTER (TILSKUDD,

REFUSJONER, BRUKERBETALINGER)

ER TRUKKET FRA.

Ny hovedkirke i Alta

Alta kommune og Alta kirkelige fellesråd arbeider i fellesskap for realisering av en ny hovedkirke på Alta sentrum. Den nye kirka blir blant annet et viktig element i arbeidet for å etablere Alta som et regionalt, kirkemusikalsk senter.

Kultur - forebygger og identitetsskaper

Satsing på kultur, idrett og friluftsliv er viktig fordi det bidrar til å styrke lokal identitet og tilhørighet. Det virker forebyggende både i forhold til kriminalitet, rus og generell helse, og bidrar til å skape aktivitet og trivsel i lokalsamfunnet. Større idretts- og kulturarrangement bidrar dessuten til at Alta blir vist fram på en god måte.

Mangel på kulturbygg

I årene som kommer blir det en stor utfordring for kommunen å sikre at det planlegges og bygges tilstrekkelig med kultur-, idretts- og friluftslivanlegg. I tillegg er det en viktig utfordring å medvirke til at de eksisterende anleggene vedlikeholdes og rehabiliteres.

Alta har en del lokale kulturbygg som grende-/samfunnshus og klubbhus. Skolebygningene fungerer også i mange tilfeller som lokale kulturbygg. I brukerundersøkelsen ga likevel mange lag- og foreninger tilbakemelding om at de mangler tilgang på egnede møte- og klubblokaler. Utøvende kunstnere savner også egne samlingspunkt og utstillingslokaler i Alta.

Kommunen som tilrettelegger

Alta kommunes rolle i det lokale kulturlivet er å være tilrettelegger, blant annet i forhold til lokaliteter. De kommunale tilskuddene er også en viktig støtte til kult-

Foto: Tor Håvard Sund

urtilbudet for barn og unge. Kulturlivet kan imidlertid ikke skapes av det offentlige alene, men må vokse fram fra folket selv – basert på frivillig arbeid og initiativ.

Kommuneøkonomi

Store investeringer

Forrige planperiode har vært preget av store investeringer. I perioden 1992-1998 har årlige investeringer ligget på om lag 93 mill.kr, og fordeler seg som kakediagrammene øverst til høyre viser.

I snitt har 74% vært lånefinansiert. Tendensen har imidlertid vært økende, fra 67% i 1992 til 85% i 1998. Den årlige veksten i brutto driftsbudsjett har vært på ca. 5%. Her har de nevnte sektorene brukt av budsjettet slik kakediagrammet til høyre viser.

Overskudd

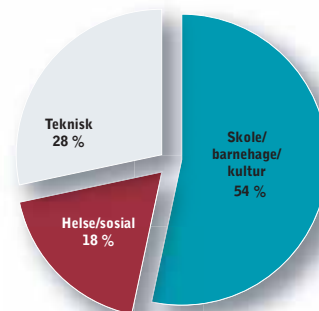
Kommunen har hatt overskudd hvert år i hele planperioden, totalt på om lag 13 mill.kr. 72% av de frie inntektene har gått til å dekke nettoutgifter* på sektorene. 18% har gått til å dekke renter/avdrag og nødvendige fondsavsetninger.

Netto driftsresultat i perioden, etter at renter og avdrag er dekket, er på ca. 3,5% av totale inntekter. Kommunen ligger derfor om lag på det som mange kommuner bruker som målsetting; 3%.

Altas befolkningsvekst koster

Befolkningsveksten som Alta har opplevd til nå, og forventes å få utover i neste planperiode, representerer som før nevnt en stor utfordring når det gjelder kommuneøkonomi. Dette fordi kommunen hele tiden må være i forkant når det gjelder kostbare investeringer til teknisk og sosial infrastruktur. «Eldreboen» når også Alta – om enn noe forsinket i forhold til landsgjennomsnittet.

Investeringer 1992-1998

Driftsbudsjettet 1992-1998

Bærebjelken i kommunens vekst har vært et næringsliv i vekst. Med bakgrunn i de utfordringene dagens næringsliv står overfor, kunne kommunen som tilrettelegger trenge betydelige økonomiske midler til videre utviklingsarbeid.

En viktig utfordring i årene som kommer – og som ikke bare hviler på Alta kommunes skuldre – er blant annet å arbeide for bedre forutsigbarhet i statens rammebetingelser, både økonomisk og mht reformer og rettighetslovgivning.

Kommunesektoren under press

Det er grunn til å anta at offentlig sektor generelt blir satt under sterkt press i årene framover. Det betyr at kommunene i stor grad må ta egne grep for å sikre økonomisk handlefrihet til å løse sine oppgaver. Blant annet kan dette innebære flere samarbeidsløsninger med andre kommuner.

Utgangspunktet for Alta kommune som organisasjon er i 2004 slik:

- Boliger er solgt i planperioden
- Avdragstid på lån er forlenget (til 30 år)
- De fleste kommunale tjenester med brukerbetaling er i dag priset til omkring selvkost.
- Store stillingskutt er gjennomført i planperioden.
- Fondsreservene (de frie midlene) er på et minimum.

Med andre ord: Våre muligheter til å justere aktiviteten med egne grep er slik sett blitt kraftig redusert, og avhengigheten til statens overføringer desto større. Utvidet handlingsrom kan bare skaffes til veie ved effektivisering og omprioriteringer.

Økonomiske sammenligningstall 2002. (SSB)

	ALTA	FYLKET	LANDET
FRIE INNTEKTER PR INNBYGGER, KR	31 566	33 842	24 771
NETTO DRIFTSUTGIFTER PR INNBYGGER, KR	30 772	34 256	26 299
BRUTTO UTGIFTER FORDELT PÅ SEKTOR, %			
Administrasjon	8,1	11,7	9,4
Barnehage	9,3	8,3	7,2
Grunnskole	28,4	24,0	23,4
Pleie og omsorg	22,7	22,2	26,3
Kommunehelse	7,2	5,6	4,1
NETTO DRIFTSRESULTAT, % AV DRIFTSINNTEKTENE	2,8	0,2	9,7
NETTO LÅNEGJELD PR INNBYGGER, KR	63 490	72 386	43 422
STATLIGE RAMMEOVERFØRINGER, % AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	44,6	40,7	21,5
KOMMUNALE SALGS- OG LEIEINNTEKTER I % AV DRIFTSINNTEKTENE	12,9	13,0	15,06

Alta vil

«i neste planperiode fokusere på arbeid og entreprenørskap, miljø og bærekraftig utvikling, livskvalitet og velferd, kunnskap og kompetanse, nettverk og naboskap og en endringsvillig organisasjon»

Mål og retningslinjer

Lovens krav

Plan- og bygningsloven inneholder to krav til samfunnsdelens innhold;

1. mål for utviklingen i kommunen, og
2. retningslinjer for sektorenes planlegging

På bakgrunn av visjon, verdigrunnlag samt viktige utviklingstrekk i lokalsamfunnet, er det i dette kapitlet utarbeidet mål og retningslinjer for kommende kommuneplanperiode, 2004–2015.

Mål for utviklingen i kommunen

Målene retter seg mot Alta kommune som lokalsamfunn, og forsøker å definere hvordan vi ønsker at Alta skal se ut nå og i framtida. Planen inneholder seks hovedmål, som hver for seg representerer seks tema det blir viktig å fokusere på i neste planperiode:

1. Arbeid og entreprenørskap
2. Miljø og bærekraftig utvikling
3. Livskvalitet og velferd
4. Kunnskap og kompetanse
5. Nettverk og naboskap
6. Endringsvillig organisasjon

Under hvert hovedmål følger ulike delmål som skal bidra til å utdype og detaljere det overordnede hovedmålet.

Retningslinjer for sektorenes planlegging

At vi når målene vi har satt oss for lokalsamfunnsutviklinga er et felles ansvar – ikke bare politikernes og kommuneadministrasjonens, men vårt alles. Alta kommune som organisasjon har imidlertid et spesielt ansvar, og det er dette retningslinjene trekker opp. Retningslinjene følger direkte under hvert delmål, og angir altså politikernes forventninger/-direktiver til sektorplanleggingen.

Arbeid og entreprenørskap

Hovedmål 1: Alta vil ha et næringsliv og kompetansemiljø som er preget av nyskaping og utvikling

Delmål 1.1: Alta vil ha en sterk entreprenørskapskultur i barnehager, skoler, arbeidsliv og lokalsamfunn

- 1.1.1 Legge vekt på å utvikle barn og ungdoms selvtilit, kreativitet og evne til å omsette ideer til handling
- 1.1.2 Motivere jenter og gutter, kvinner og menn til å skape arbeidsplasser for seg selv og andre
- 1.1.3 Alta kommune vil at grunnleggende servicetilbud innen skole og helse, samt vann, avløp og brann skal være offentlig. For øvrig åpnes det for private initiativ – forutsatt at tjenestetilbudet styrkes, at det ikke fører til tap av arbeidsplasser, at kommunen sparer kostnader og at det ikke skapes privat monopol.
- 1.1.4 Arbeide for at lokale investorer velger å investere sin kapital i Alta
- 1.1.5 Bidra til at det blir etablert en arena hvor «kapital møter ideer»
- 1.1.6 Stimulere til entreprenørånd i lokalt lag- og foreningsliv

Delmål 1.2: Alta vil ha økt verdiskaping og flere lønnsomme arbeidsplasser innenfor lokale fortrinn

- 1.2.1 Styrke markedsposisjonen til lokale tjenester og produkter gjennom økt fokus på merkevarebygging, herunder blant annet «opprinnelsesmerking»
- 1.2.2 Arbeide for økt verdiskaping i distriktene – hvor fiske, havbruk og reiseliv skal være viktige innsatsområder
- 1.2.3 Legge til rette for økt verdiskaping innenfor viktige næringer hvor Alta har naturgitte fortrinn, spesielt innenfor havbruk, landbruk og skifernæring
- 1.2.4 Bygge videre på nordlyset som markedsføringselement – med særlig fokus på videreutvikling av Haldde som reiselivsmål
- 1.2.5 Utnytte bergkunsten og Altas plass på Verdensarvlista som grunnlag for ny nærings- og FoU-virksomhet
- 1.2.6 Videreutvikle Alta som «Porten til Sápmi»

Delmål 1.3: Alta vil ha flere arbeidsplasser hvor kunnskap og kompetanse er innsatsfaktor og produkt

- 1.3.1 Kommunens næringsarbeid skal øke sin innsats i forhold til kunnskaps- og kompetansebasert næringsutvikling
- 1.3.2 Arbeide for etablering av stedsuavhengige teknologibedrifter - og andre kunnskapsintensive private og offentlige virksomheter
- 1.3.3 Bidra til større effekt av distrikts- og telemedisinsatsingen

Delmål 1.4: Alta vil ha et målrettet virkemiddelapparat og en god teknisk infrastruktur

– TEKNISK INFRASTRUKTUR

- 1.4.1 Arbeide for at vegnettet sentralt og i distriktet holder en tilfredsstillende standard
- 1.4.2 Styrke distriktene gjennom opprusting og etablering av kaier og marinaanlegg
- 1.4.3 Styrke Altas konkurransefortrinn som trafikkknutepunkt mellom vei-sjø-luft
- 1.4.4 Arbeide for å få etablert gode fibernettforbindelser til Alta, samt sikre bredbånds-kommunikasjon internt i Alta
- 1.4.5 Sikre tilgang på næringsarealer

– VIRKEMIDDELAPPARATET

- 1.4.6 Alta kommune skal først og fremst fylle rollen som tilrettelegger, og møte ideskaper og næringsliv med konstruktiv og løsningsorientert veiledning
- 1.4.7 Arbeide for at næringslivets tilgang på risiko- og egenkapital styrkes
- 1.4.8 Bidra til å utvikle konkurransekraften i det lokale og regionale næringslivet ved å være en profesjonell og krevende kunde.
- 1.4.9 Spille en aktiv rolle i forhold til fylkeskommunen som regional utviklingsaktør

ENTREPRENØRSKAP:

EVNE TIL Å SE RESSURSER OG

MULIGHETER OG TIL Å VÆRE KREATIV

OG NYSKAPENDE I ARBEIDS-

OG SAMFUNNSLIV

Alta vil

[HOVEDMÅL 1]

«ha et næringsliv og kompetansemiljø som er preget av nyskaping og utvikling»

Miljø og bærekraftig utvikling

Hovedmål 2: Alta vil at aktivitetene i våre lokalsamfunn skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent, ryddig og trivelig nærmiljø

Delmål 2.1: Alta vil ha en miljø- og arealpolitikk som sikrer dagens og kommende generasjoners behov og valgmuligheter

– NATURRESSURSER

- 2.1.1 Balansere behovene for bruk og vern av arealer, naturressurser og biologisk mangfold. Dette gjelder både på land, samt i sjø og vassdrag.
- 2.1.2 Bevare de mest produktive jord- og skogbruksarealene, samt bidra til å sikre reindriftens arealgrunnlag i kommunen.
- 2.1.3 Arbeide for å øke befolkningens bevissthet og motivasjon i forhold til valg av miljøvennlige energikilder og andre ENØK-tiltak.
- 2.1.4 Legge til rette for miljøvennlig forbruk, produksjon og arbeidsmiljø i kommunens egen organisasjon

– AREAL-, UTBYGGING OG TRANSPORT

- 2.1.5 Planlegge i forhold til en befolkningsvekst på ca 1 % pr år
- 2.1.6 Unngå utbyggingstiltak på lekearealer, i viktige natur- og friluftsområder, langt fra veg, nært sjø og vassdrag, samt på snaufjellet.
- 2.1.7 Utnytte potensialet som Alta by og Alta sentrum har for å vokse innover. Arealutnyttelsen skal øke dess nærmere sentrum utbygging skjer.
- 2.1.8 Ved utforming av bygninger, omgivelser og produkter skal det i så stor utstrekning som mulig velges løsninger som gjør at de kan brukes av alle – uten spesiell tilpasning.
- 2.1.9 Legge til rette for kollektive transporttilbud, samt muligheter for å gå eller sykle mellom daglige gjøremål
- 2.1.10 Arbeide for tilfredsstillende transporttilbud i distriktet – både for personer og gods

– MOTORFERDSEL I UTMARK

- 2.1.11 Det skal føres en restriktiv politikk i forhold til motorisert ferdsel på barmark

- 2.1.12 Alta by, boligområdene og viktige natur- og friluftsområder skal være snøscooterfrie soner

– SIKKERHET OG BEREDSKAP

- 2.1.13 Bidra til å redusere sannsynligheten for at uønskede hendelser eller kriser oppstår
- 2.1.14 Være i stand til å håndtere uønskede hendelser og kriser for i størst mulig grad kunne redusere konsekvensene av disse.

Delmål 2.2: Alta vil bevare sitt grønne preg

- 2.2.1 Ivareta furuskogen som viktig identitetsfaktor for Alta
- 2.2.2 Sikre allmennheten god tilgjengelighet til natur og nære friområder – både for naturopplevelser, fysisk aktivitet, læring og høsting
- 2.2.3 Ha en sterkere profilering i forhold til miljøvennlig reise- og friluftsliv
- 2.2.4 Ta vare på landbrukets kulturlandskap ved å legge til rette for et aktivt jord- og skogbruk

Delmål 2.3: Alta vil ha et rent og tiltalende nærmiljø der alle tar ansvar

- 2.3.1 Stimulere til god byggeskikk, med god kvalitet på arkitektur og uterom.
- 2.3.2 Bidra til at befolkningen har tilgang på rent vann og ren luft
- 2.3.3 Sikre tilfredsstillende avløps- og avfallshåndtering i hele kommunen
- 2.3.4 Bidra til at jenter og gutter, kvinner og menn, næringsliv og lag/foreninger engasjerer seg i miljøspørsmål, og tar ansvar i forhold til forurensning og rot i by og nærmiljø

Alta vil

[HOVEDMÅL 2]

«at aktivitetene i våre lokalsamfunn skal skje innenfor naturens bæreevne, i et rent, ryddig og trivelig nærmiljø»

Livskvalitet og velferd

Hovedmål 3: Alta vil ha et rikt og skapende kulturliv, gode oppvekstvilkår og et samfunn der vi tar vare på hverandre

Delmål 3.1: Alta vil ha varierte tilbud innenfor kultur, idrett og friluftsliv

- 3.1.1 Legge til rette for et aktivt og profesjonelt kunstmiljø, så vel som kulturopplevelser og deltakelse på amatørnivå
- 3.1.2 Bidra til gode arenaer for produksjon og formidling av kunst og kultur
- 3.1.3 Arbeide for at Alta etablerer seg som et regionalt, kirke-musikalsk senter
- 3.1.4 Tilrettelegge for idrettsutfoldelse – både i bredden og på toppen – som helsefremmende, trivselsskapende og forebyggende element
- 3.1.5 Tilrettelegge og stimulere til større deltagelse i friluftslivet

Delmål 3.2: Alta vil at frivillige lag og foreninger skal være en viktig kulturbærer i vårt lokalsamfunn

- 3.2.1 Støtte opp under den unike ressursen som frivillige lag og foreninger representerer gjennom idealisme, engasjement og dugnadsånd
- 3.2.2 Bidra til gode arbeidsvilkår for kommunens ulike lag- og foreninger

Delmål 3.3: Alta vil ha gode og trygge oppvekstmiljø

– GENERELT FOR BARNES OPPVEKSTMILJØ:

- 3.3.1 Barnehager og skoler skal vektlegge sin forebyggende rolle, og samarbeide med andre offentlige tjenester for å gi riktig hjelp til riktig tid.
- 3.3.2 Motivere unge gutter og jenter til allsidig fysisk og kulturell aktivitet
- 3.3.3 Tilrettelegge for trygge ferdselsårer – spesielt mellom hjem, skole og fritidsaktiviteter
- 3.3.4 Arbeide langsiktig og metodisk for å forebygge mobbing og rasisme

- 3.3.5 Arbeide for et bredt engasjement mot rusmisbruk, vold og kriminalitet

– BARNEHAGENE

- 3.3.6 Legge til rette for at alle som ønsker og har behov for det, får tilbud om plass i barnehage
- 3.3.7 Utvikle barnehagetilbudet i tråd med samfunnets, foreldrenes og barnets ønsker og behov

– GRUNNSKOLENE

- 3.3.8 Legge til rette for at alle som ønsker og har behov for det, får tilbud om plass i SFO
- 3.3.9 Organisere grunnskolen slik at barnetrinnet gis et skoletilbud i nærmiljøet
- 3.3.10 Utvikle kvaliteten på skolen gjennom elev- og foreldre-medvirkning
- 3.3.11 Ha sterkt fokus på basisferdigheter – slik at alle som evner det lærer å lese, skrive, behandle tall og mestre grunnleggende sosiale ferdigheter
- 3.3.12 Vektlegge praktisk-estetiske fag
- 3.3.13 Samarbeide med barnehager og fylkeskommune om best mulig overgang mellom barnehage-grunnskole og videregående skole

Delmål 3.4: Alta vil ha gode og effektive helse- og sosialtjenester

- 3.4.1. Vektlegge tiltak som bidrar til å forebygge framtidig behov for helse- og sosialtjenester. Særlig viktige innsats-områder er barn/familievern samt rusforebyggende arbeid blant ungdom
- 3.4.2 Bidra til større grad av samordning mellom de ulike kommunale, fylkeskommunale og statlige tjenestene, blant annet for bedre håndtering av sammensatte hjelpebehov.
- 3.4.3 Videreutvikle tjenestetilbudet med bakgrunn i ideene fra «Alta-modellen»;
 - Ambulerende spesialisthelsetjenester i kombinasjon med sykestuedrift

- Tverrfaglig samarbeid
- Telemedisin
- 3.4.4 Bidra til mangfold i omsorgstilbudet for eldre slik at de i større grad kan foreta valg selv - ut fra individuelle ønsker og behov.
- 3.4.5 Utvikle gode lokale modeller for håndtering av psykiske lidelser/kriser, samt kombinasjonsproblemet psykiatri/rus-middelmisbruk
- 3.4.6 Videreutvikle rehabiliteringstjenesten gjennom fokus på individuelle planer, tverrfaglig samarbeid og brukernes egne ressurser og mål
- 3.4.7 Forbedre mottak og integrering av flyktninger og innvandrere som blir bosatt i Alta
- 3.4.8 Videreutvikle hjelpetilbudet til personer med ulike funksjonshemninger, herunder flere bo- og dagtilbud

Delmål 3.5: Alta vil ha et inkluderende og engasjert lokalsamfunn

- 3.5.1 Stimulere gutter og jenter, kvinner og menn til engasjement og deltakelse i lokalsamfunnsdebatten, og i spørsmål som angår nærmiljøet. Spesielt viktig er det å engasjere og kommunisere med ungdom.
- 3.5.2 Bidra til økt kunnskap og forståelse mellom de ulike kulturene som møtes i Alta

Delmål 3.6: Alta vil ha et levende bysentrum med varierte handels- og servicetilbud - der vi også kan bo, møtes, oppleve og skape

- 3.6.1 Videreutvikle Alta sentrum som hovedsenter for Alta By, med Bossekop og Elvebakken som viktige bydelssentra.
- 3.6.2 Legge til rette for økt boligbygging i og rundt Alta sentrum
- 3.6.3 Bidra til at Alta sentrum får flere opplevelsese- og kulturtilbud for innbyggere i alle aldre og av begge kjønn.
- 3.6.4 Arbeide for at Alta sentrum og ferdselsårene dit oppleves trygge å ferdes på for alle befolkningsgrupper
- 3.6.5 Legge til rette for gode møteplasser både utendørs og innendørs

Alta vil

[HOVEDMÅL 3]

«ha et rikt og skapende kulturliv, gode oppvekstvilkår og et samfunn der vi tar vare på hverandre»

Kunnskap og kompetanse

Hovedmål 4: Alta vil være et attraktivt kunnskaps- og kompetansesenter i regionen

Delmål 4.1: Alta vil være et attraktivt arbeids- og karrierested for unge mennesker

- 4.1.1 Arbeide for at det opprettes flere lærlingeplasser for jenter og gutter i lokale bedrifter
- 4.1.2 Påvirke næringsliv og offentlige virksomheter til også å ta i bruk arbeidskraft med høyere utdanning
- 4.1.3 Bidra til at flere høyskolestudenter ønsker å bli i Alta etter endt utdanning

Delmål 4.2: Alta vil være en god vertskommune for utdanningsaktørene

- 4.2.1 Tilrettelegge for god elevvelferd – spesielt med hensyn til borteboende elever i den videregående skolen
- 4.2.2 Arbeide for at undervisningsmiljøene er oppdatert på – og tar i bruk – moderne teknologi og undervisningsmodeller.
- 4.2.3 Være en aktiv samarbeidspartner for utdanningsaktørene overfor besluttende og bevilgende myndigheter

Delmål 4.3: Alta vil ha næringsrettede utdannings- og FoU-miljø

- 4.3.1 Påvirke til FoU-innsats som øker kunnskapen om de utfordringene som er viktig for nærings- og samfunnsutviklingen i Alta og regionen
- 4.3.2 Arbeide for at Alta har et bredt utdanningstilbud innenfor fagområder som har næringspotensial, og som næringsliv- et lokalt og regionalt etterspør. Dette gjelder like mye på yrkesfaglig nivå som på høyskole/universitetsnivå.
- 4.3.3 Igangsette et langsiktig FoU-prosjekt som skal bidra til å fremme innovasjonsevner og entreprenørskap – i utdanningssystemet så vel som i lokalt nærings- og samfunnsnivå.
- 4.3.4 Arbeide for at Alta videregående skole møter behovene i det lokale og regionale nærings- og samfunnsnivå – både gjennom sitt fagtilbud og sin organisering.
- 4.3.5 Bidra til at både kvinner og menn har gode muligheter for «livslang læring»

Alta vil

[HOVEDMÅL 4]

«være et attraktivt
kunnskaps- og
kompetansesenter i
regionen»

Nettverk og naboskap

Hovedmål 5: Alta vil være et utviklingsorientert regionsenter med fokus på gode nettverk og godt naboskap.

Delmål 5.1: Alta vil ha et godt samarbeidsklima og naboskap i regionen, både sosialt, næringsmessig og kulturelt

- 5.1.1 Bidra til å styrke og videreutvikle samarbeidet i Vest-Finnmark Regionråd
- 5.1.2 Legge til rette for formelle og uformelle arenaer for samarbeid over kommunegrensene.
- 5.1.3 Stimulere til nærings- og kultursamarbeid i regionen, og med våre vennskapsbyer Apatity, Oulu og Boden.

Delmål 5.2: Alta vil være et levende og attraktivt regionsenter

- 5.2.1 Arbeide for at Alta kan tilby flest mulig av de handels- og servicetjenester som etterspørres i regionen
- 5.2.2 Bistå regionen med offentlige tjenester der det er behov for det og kommunen har ledig kapasitet
- 5.2.3 Bidra til at både Altas og regionens interesser ivaretas særlig i forhold til næringsutvikling og kommunikasjon

Delmål 5.3: Alta vil ha innflytelse der viktige beslutninger for kommunen og regionen tas

- 5.3.1 Utvikle en profesjonell strategi for påvirkning av sentrale beslutningstakere
- 5.3.2 Kommunen skal arbeide aktivt for å markedsføre Altas og regionens potensial som sted for etablering/lokalisering av private og offentlige virksomheter.
- 5.3.3 Alta skal samarbeide aktivt med sentrale myndigheter om utvikling av interkommunale og regionale tjenester

Alta vil

[HOVEDMÅL 5]

«være et utviklings-
orientert regionsenter
med fokus på gode
nettverk og godt
naboskap.»

Endringsvillig organisasjon

Hovedmål 6: Alta vil at kommunen skal ha en omstillingsdyktig organisasjon som møter brukerne på en positiv måte

Delmål 6.1: Alta kommune vil ha hovedfokus på kommunale basisoppgaver

- 6.1.1 Prioritere oppgaver som det er naturlig å løse i kommunal regi
- 6.1.2 Samarbeide med nabokommuner og private/-offentlige aktører om kjøp og salg av tjenester – der dette kan være med på å forbedre og effektivisere tjenestetilbudet i regionen

Delmål 6.2: Alta kommune vil yte god service og sette brukeren i fokus

- 6.2.1 Utvikle en sterk bedrifts- og servicekultur i organisasjonen
- 6.2.2 Gi mest mulig ansvar og myndighet til det nivået i organisasjonen som er nært brukeren
- 6.2.3 Kontinuerlig kvalitetssikre og utvikle tjenestetilbudene gjennom systemer som også fanger opp tilbakemeldinger fra brukerne

Delmål 6.3: Alta kommune vil ha en organisasjonsstruktur som håndterer tverrfaglige samhandlingsbehov

- 6.3.1 Bli enda bedre i forhold til basisoppgaver og utviklingsarbeid gjennom muligheter for tverrsektoriell nettverks- og prosjektorganisering
- 6.3.2 Sikre medvirkning og demokrati internt i organisasjonen

Delmål 6.4: Alta kommune vil ha tydelige ledere som bidrar til likestilling, nytenking og trivsel

- 6.4.1 Utvikle en helhetlig arbeidsgiverpolitikk i Alta kommune
- 6.4.2 Ha fokus på den enkelte leder gjennom evaluering og kompetanseutvikling
- 6.4.3 Legge til rette for et godt fysisk, faglig og sosialt arbeidsmiljø

Delmål 6.5: Alta kommune vil ha kompetente og resultatorienterte medarbeidere

- 6.5.1 Verdsette medarbeidernes kompetanse og resultatoppnåelse
- 6.5.2 Være en utfordrende og attraktiv arbeidsplass, med gode karrieremuligheter for kvinner og menn
- 6.5.3 Motivere medarbeiderne til relevant og målrettet kompetanseutvikling
- 6.5.4 Ta hensyn til at medarbeidere i ulike faser av livet har forskjellige ressurser, ønsker og behov

Alta vil

[HOVEDMÅL 6]

«at kommunen skal ha
en omstillingsdyktig
organisasjon som
møter brukerne på en
positiv måte»

Vedlegg

Vedlegg 1, oppsummering av brukerundersøkelsen

ALTA I DAG

Sterke sider

1. Støtte for miljøatsing
2. Tilfredse innbyggere som er knyttet til stedet
3. Alta oppfattes som et attraktivt bosted med høy boligstandard
4. Mulighetene for å drive idrett er gode
5. Mulighetene for friluftsliv er gode
6. På rett vei som sted for kvinner
7. Et godt sted å bli gammel
8. Eldreomsorgen vurderes som god
9. Tilbudet i barneskolen oppleves positivt
10. God tilgang på tomter og kvalifisert arbeidskraft
11. Gode kommunikasjoner
12. Aktive lag og foreninger

Svake sider

1. Lunkenhet/frustrasjon i forhold til (da) nylig innført kildesortering
2. Underdekning på barnehageplasser
3. «Livsvilkårene» oppleves dårligere i ytterdistriktene, særlig i distrikt øst
4. Mange unge, særlig kvinnene opplever karrieremulighetene som for begrensede
5. Misnøye med kommunens næringsarbeid og med byggesaksbehandlingen
6. Kommunikasjonsproblemer mellom politikere og befolkning/næringsliv
 - Lokaldemokratiet oppleves svakt
 - Økonomistyring vurderes som ganske svak
 - Entusiasme for planarbeid er liten

ALTA I FRAMTIDA

Muligheter

1. Forbedring av kommunale tjenester
 - Relasjoner til næringslivet
 - Kulturtilbudet
 - Helsetilbudet
 - Ungdomsskolen
 - Tilbudet til funksjonshemmede
2. Snøhvitutbyggingen er en mulighet for mange bedrifter
3. Styrking av karriere- og arbeidsmulighetene, ikke minst for kvinner
4. Fortsatt styrking av Alta sentrum

Trusler

1. Alta er i slutfasen av en langvarig vekst i utdanningssektoren
2. Fraflytting fra utkantområdene
3. Strammere kommuneøkonomi
4. Svake relasjoner mellom politikere og befolkning/næringsliv
5. Manglende vekst i eksisterende næringsliv

Vedlegg 2, likestillingsindeks, 2002

	RANGNR. LANDS- BASIS	INDEKS	BHG- DEKNING	KVINNER I KOMMUNE- STYRET	% MED HØYERE UTDANNING	KVINNER PR 100 MENN	% I ARBEIDS- STYRKEN	INNTEKT
ALTA	86	3,2	2	3	4	4	2	4
HAMMERFEST	3	3,7	4,0	4,0	4,0	3,0	3,0	4,0
SØR-VARANGER	3	3,7	4,0	4,0	3,5	3,0	3,5	4,0
VADSØ	25	3,3	4,0	3,0	2,5	3,0	3,5	4,0
TROMSØ	25	3,3	2,0	4,0	3,0	4,0	3,0	4,0
HARSTAD	25	3,3	2,0	4,0	2,5	4,0	3,0	4,0
NARVIK	17	3,7	3,0	4,0	3,0	4,0	4,0	4,0
BODØ	3	3,7	3,0	4,0	3,0	4,0	4,0	4,0
FINNMARK	–	2,8	2,9	2,7	3,1	1,9	2,7	3,6

* BASERT PÅ GRUNNLAGSDATA FRA 2002 OG 1999 (KST-REPRESENTANTER). 4.0 ER HØYEST OPPNÅELIGE SUM.

Vedlegg 3, levekårsindeks, 2002

KOMMUNE	TOTAL INDEX	SOSIAL HJELP	DØDELIG- HET	UFØRE- TRYGD	ATTFØRINGS- PENGES	VOLD	ARBEIDS- LEDIGE	OVERGANGS STØNAD	LAV UTDANNING
ALTA	8,1	8	7	6	10	7	9	10	8
HAMMERFEST	7,4	7	8	2	10	10	8	7	7
SØR-VARANGER	8,4	8	10	9	8	10	8	6	6
VADSØ	7,1	10	9	3	5	9	10	4	6
TROMSØ	6,4	5	7	3	9	9	4	8	6
HARSTAD	7,1	3	7	3	10	9	9	9	4
NARVIK	6,1	8	5	2	7	9	6	6	2
BODØ	6,1	8	5	2	7	9	6	6	1

Vedlegg 4, befolkningsutvikling 1951-2004

ÅR	GML. ALTA KOMM.	GML. TALVIK KOMM.	ALTA	LEVENDE- FØDTE	DØDE	FØDSELS- OVERSKUDD	INN- FLYT- TINGER	UT- FLYT- TINGER	NETTO INNFLYT- TING	FOLKE- TILVEKST	ÅRLIG FOLKETIL- VEKST %
1951	5 471	3 490	8 961	183	46	137	235	187	48	185	
1952	5 656	3 481	9 137	189	44	145	157	172	- 15	130	
1953	5 786	3 469	9 255	172	46	126	151	220	- 69	57	
1954	5 843	3 433	9 276	182	38	144	214	191	23	167	
1955	6 010	3 423	9 433	175	50	125	174	258	- 84	86	
1956	6 096	3 474	9 570	163	35	128	202	337	- 135	- 7	
1957	6 089	3 471	9 560	144	37	107	220	251	- 31	76	
1958	6 165	3 411	9 576	159	44	115	226	316	- 90	25	
1959	6 190	3 411	9 601	133	50	83	181	304	- 123	- 40	
1960	6 150	3 416	9 566	154	47	107	388	364	24	132	
1961	6 282	3 373	9 655	148	52	96	237	281	- 44	52	
1962	6 334	3 371	9 705	156	68	88	319	294	25	113	
1963	6 447	3 378	9 825	175	47	128	390	336	54	182	
01.01.64 BLE ALTA OG TALVIK SLÅTT SAMMEN TIL EN KOMMUNE			9 895	238	83	155	349	396	- 47	108	1,09
1965			10 003	241	93	148	469	465	4	152	1,51
1966			10 155	271	92	179	468	476	- 8	197	1,94
1967			10 352	243	87	156	549	510	39	195	1,88
1968			10 547	270	89	181	590	514	76	265	2,51
1969			10 812	266	94	172	547	588	- 41	131	1,21
1970			10 943	281	86	195	816	729	87	267	2,44
1971			11 210	288	103	185	608	550	58	234	2,09
1972			11 444	268	84	184	708	574	134	331	2,89
1973			11 775	236	108	128	599	578	21	151	1,28
1974			11 926	249	94	155	627	627	-	155	1,3
1975			12 081	199	110	89	767	552	215	293	2,43
1976			12 374	195	95	100	649	545	104	205	1,66
1977			12 579	161	97	64	723	573	150	213	1,69

ÅR	GML. ALTA KOMM.	GML. TALVIK KOMM.	ALTA	LEVENDE- FØDTE	DØDE	FØDSELS- OVERSKUDD	INN- FLYT- TINGER	UT- FLYT- TINGER	NETTO INNFLYT- TING	FOLKE- TILVEKST	ÅRLIG FOLKETIL- VEKST %
1978			12 792	182	106	76	729	603	126	201	1,57
1979			12 993	182	86	96	714	581	133	226	1,74
1980			13 219	223	89	134	670	627	43	179	1,35
1981			13 398	217	106	111	659	618	41	153	1,14
1982			13 551	223	88	135	592	583	9	142	1,05
1983			13 693	195	106	89	606	610	- 4	84	0,61
1984			13 777	225	83	142	646	634	12	151	1,1
1985			13 928	213	109	104	678	709	- 31	72	0,52
1986			14 000	217	120	97	738	709	29	122	0,87
1987			14 122	245	120	125	739	617	122	245	1,73
1988			14 367	253	121	132	723	635	88	222	1,55
1989			14 589	278	130	148	831	697	134	268	1,84
1990			14 857	281	116	165	832	630	202	366	2,46
1991			15 223	279	110	169	872	778	94	269	1,77
1992			15 492	282	111	171	881	698	183	346	2,23
1993			15 838	304	111	193	905	858	47	247	1,56
1994			16 085	297	116	181	898	826	72	253	0,62
1995			16 338	309	112	197	877	982	- 105	88	0,54
1996			16 426	306	99	207	853	1 067	- 214	- 9	-0,05
1997			16 417	334	102	232	811	925	- 114	120	0,73
1998			16 537	296	104	192	784	987	- 203	- 11	-0,07
1999			16 526	313	108	205	974	864	110	311	1,88
2000			16 837	298	89	209	943	919	24	242	1,44
2001			17 079	271	133	138	862	916	-54	80	0,47
2002			17 159	308	115	193	871	858	13	200	1,17
2003			17 359	244	101	143	790	864	-74	69	0,40
2004*			17 428								

* DETTE ER FORELØPIGE TALL

Vedlegg 5, framskrivingsalternativer fra NORUT

Norut har i et arbeidsnotat til Finnmark fylkeskommune (2002) utarbeidet en «demografisk» folketallsframskriving for kommuner og regioner i Nord-Norge i perioden 2002–2020. Det vil si at den i likhet med SSBs framskrivinger ikke tar hensyn til lokale faktorer som forventet næringsutvikling etc (med unntak for Hammerfest). De demografiske endringsfaktorene er – foruten flytting – de samme som i SSBs beregninger.

Norut har lagt inn som forutsetning at flyttestrømmene vil fortsette framover på det nivå de har ligget i gjennomsnitt historisk. Framskrivingene er gjennomført i to hovedalternativer – et alternativ som forutsetter framtidig netto flytting som gjennomsnittet av de siste fem år, og et som forutsetter framtidig netto flytting som gjennomsnittet av hele siste 20-års periode. Det er også lagt inn som forutsetning i framskrivingene at folketallet i Nord-Norge skal holde seg på 2002-nivå.

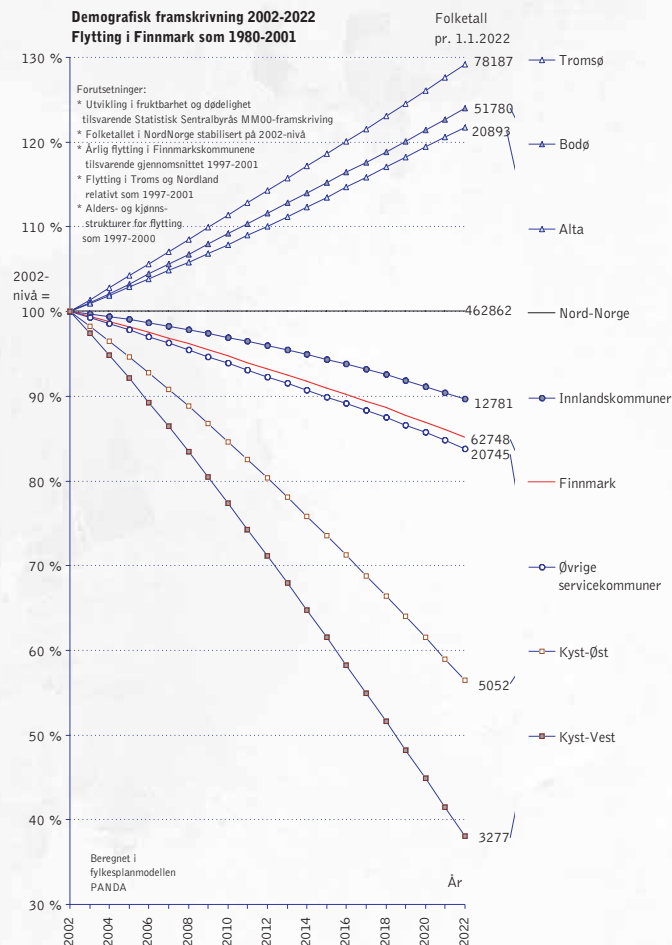
Med disse forutsetningene vil folketallet i Finnmark reduseres med rundt 11000 i 20-årsperioden, med størst reduksjon for kyst-kommunene i vest (en reduksjon på over 5000, fra rundt 8600 ved årsskiftet 2002 til rundt 3300 i slutten av perioden) og kystkommunene i øst (reduksjon på rundt 3900 fra rundt 8900 til rundt 5000 innbyggere).

Altas befolkning vil med disse forutsetningene øke til opp mot 21000 innbyggere om 20 år.

Flytting i Finnmark som de siste 20 år

Kilde: NORUT

Diagram 1.4.4:

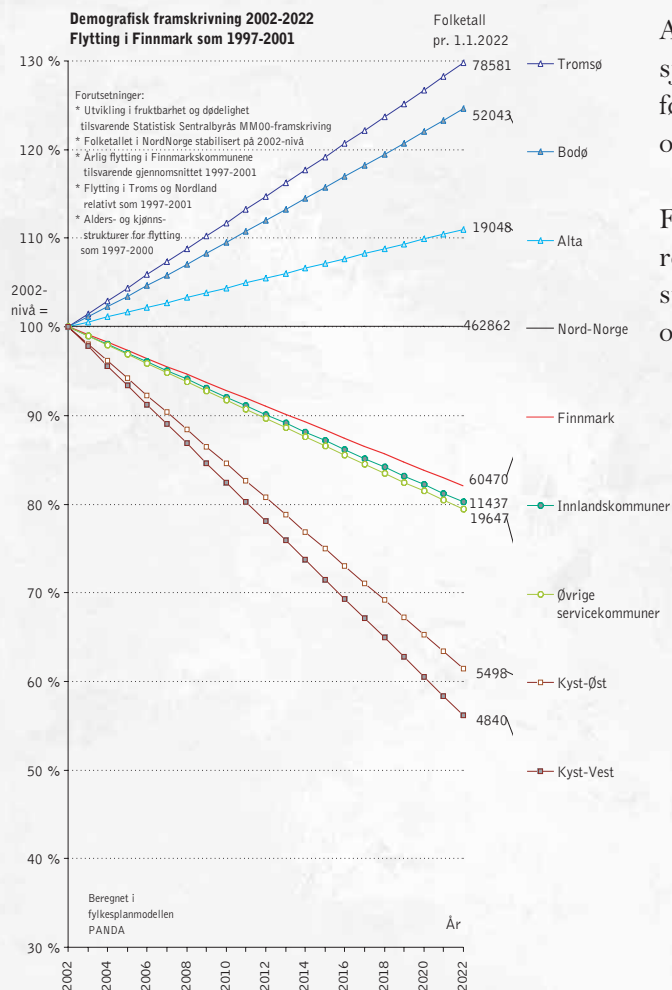

Framskrivingen gir en folketallsøkning i Tromsø og Bodø over 20 år på henholdsvis 18000 og 10000 innbyggere.

Flytting i Finnmark som de siste 5 år

Kilde: NORUT

Diagram 1.4.5:

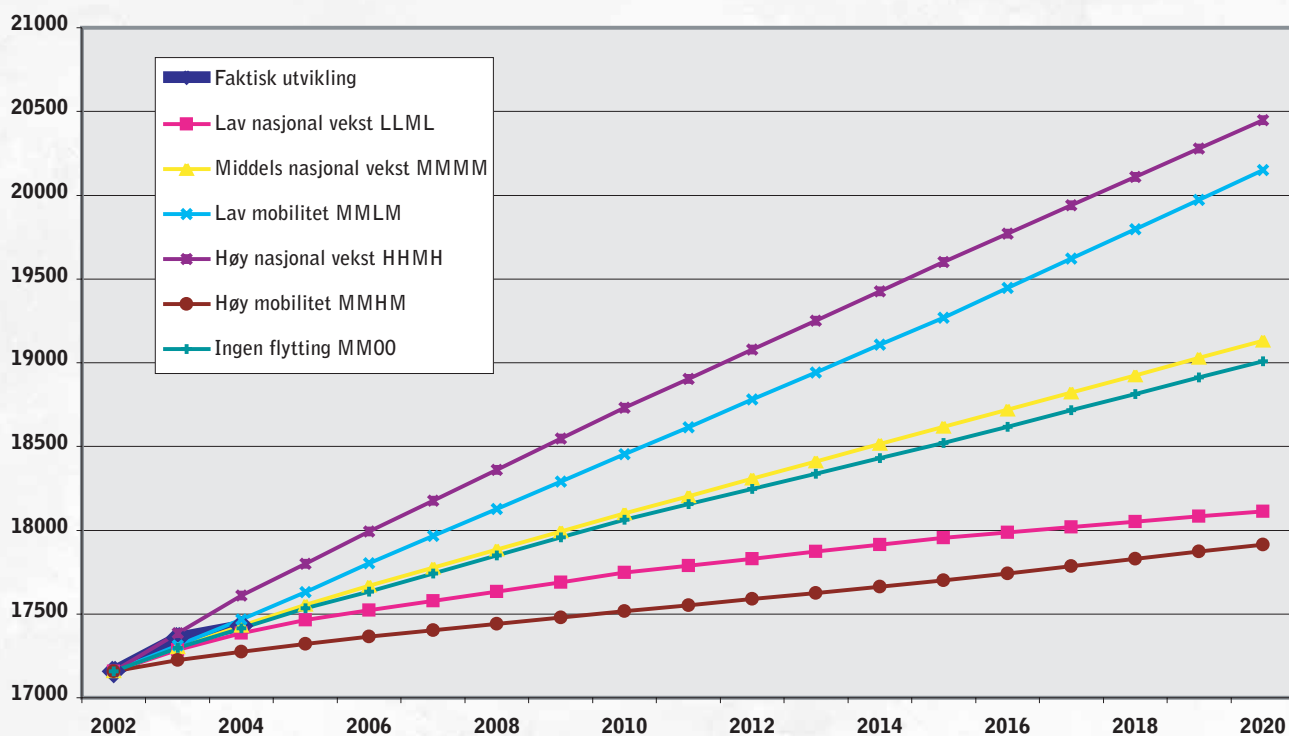
Dette alternativet gir en noe svakere reduksjon i folketallet i kommunene i kystregionene, med unntak av Båtsfjord og Vardø enn alternativ 1.

Alternativet gir imidlertid en større folketallsreduksjon i innlandskommunene enn alternativ 1, som følge av større netto utflytting her i siste femårsperiode enn gjennomsnittet over perioden fra 1980.

For fylket som helhet beregnes en større folketallsreduksjon enn i alternativ 1, som følge av forutsatt større nettoutflytting i kommunene nevnt ovenfor og en viss nettoutflytting fra Alta.

Vedlegg 6, ulike framskrivingsalternativer og faktisk utvikling 2002-2020 (SSB)

Bokstavrekken i tegnforklaringen indikerer om variablene fruktbarhet (første bokstav), dødelighet (andre bokstav osv), innenlandske flyttinger og netto innvandring er Høy-Middels-Lav

Notiser

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notiser

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

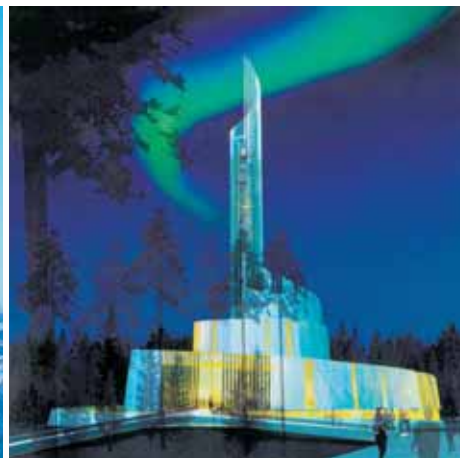

Foto fra venstre: Per Arne Askeland, Altaposten, Roxrud bildearkiv og Signatur Arkitekter